

[Holmberg.]

lige partier — under hensyn til den tidplan, vi må finde rimelig. Også her gælder, at ministeren har lovet at forelægge spørgsmålet for folketingets udvalg for storlufthavnen, og det er jeg så afgjort indforstået med.

Ændringsforslaget om, at bestemmelsen om finansudvalgets godkendelse af benyttelsesafgifterne udgår, indebærer ingen realitetsændring, det er bare en konsekvensændring som følge af den luftfartslov, som blev vedtaget i forrige uge.

Hele lovforslaget er, som jeg har nævnt, en konsekvens af den principbeslutning, som er taget, og jeg vil egentlig henstille til ministeren så hurtigt som muligt at føre de forhandlinger, de mange forhandlinger, som vi ved skal føres, og som er nødvendige, så vi måske kan undgå en del af de meget store investeringer i Kastrup lufthavn, inden den bliver flyttet til Saltholm.

Må jeg her spørge ministeren, om der har været alvorlige overvejelser i ministeriet for offentlige arbejder og i det hele taget i de organer, der arbejder med dette, om at bygge startbane på Saltholm, som kan bruges til aflastning, og som måske kunne benyttes, inden en fast forbindelse til København var en realitet. Lad mig her nævne luftpudebåde, som måske en overgang kunne bruges. Jeg indrømmer, at det kan kun være en overgangsordning, men jeg nævner det for eventuelt hurtigere at få gang i det foretagende og hermed undgå de meget store investeringer, som vi ved vi står over for i Kastrup. Jeg beder altså ministeren svare på, om der har været overvejelser herom.

Til sidst kan jeg på venstres vegne anbefale lovforslaget og de ændringsforslag, der er stillet.

Helge von Rosen: Udvalgsbehandlingen af denne sag har fået lidt slagside, når den så stærkt har koncentreret sig om organisationsformen. Det andet hovedspørgsmål — hvad der nærmere skal lægges i, at driften skal ske efter forretningsmæssige principper — har ikke vakt så stor interesse. Men det må vel også indrømmes, at spørgsmålet om organisationsformen trænger sig mest på i dette øjeblik.

Til fordel for enten formen statsejet, offentlig virksomhed eller aktieselskabsformen fremfor de forskellige varianter efter finans-

lovens § 2 har det bl. a. været nævnt, at aktieselskabsformen har vist sig overlegen ved sin smidighed, hvad man skulle have eksempler på ved offentligt ejede, koncessionerede virksomheder. Jeg ved ikke, om det er rigtigt, for det er jo ikke sådan at måle hverken forskellige grader af smidighed eller smidighedens virkninger på f. eks. driftsoverskuddet. Smidigheden stilles op imod den stive bureaukratiske form, som nogle altså mener at en statslig virksomhed lettere kan frigøre sig for ved et hamskifte. Hvis det er rigtigt, er revisionsbestemmelsen — altså genoptagelse af spørgsmålet inden for et par år, som det nu foreslås — selvfølgelig tilsvarende påkrævet.

Selv om aktieselskabsformen er gennemprøvet og har vist sig at være en praktisk form at drive erhvervsvirksomhed under, både med mange og med få deltagere, kan jeg imidlertid ikke se rettere, end at hvis staten skal drive lufthavn som enejer, så må § 2-formen være nok så nærliggende, bl. a. fordi den er indpasset i den samlede statsadministrations funktion. Den parlamentariske og administrative kontrol og indpasning i budgetter og anlægsprioritering vil komme til at fungere efter prøvede retningslinjer. På den anden side er det vel heller ikke udelukket at få disse ting tilpasset til aktieselskabsformen, hvis man senere ender i den.

Jeg vil gerne fremhæve, at det radikale venstre lægger vægt på, at en så stor og kapitalkrævende virksomhed, som Københavns lufthavnsvæsen vil blive, ikke kommer til at ligge uden for det statslige budgetterings- og kontrolsystem, som snarere skal udvikles end begrænses, hvis staten skal have en god styring over sin større og større part af samfundsøkonomien. Jeg tænker naturligvis her især på investeringsvirksomheden.

Hvis tankegangen hos aktieselskabstilhængerne er den at slække på centralstyringen på disse punkter, så skal jeg i øvrigt henvise til, at udviklingen især i store virksomheder i den private sektor længe er gået i retning af en mere og mere udviklet budgetlægning og budgetkontrol, og det gælder både drifts- og anlægsvirksomhed. Man bør også bemærke sig, at sådan har udviklingen været i Amerika, som jo er kendt for sin overlegenhed i management.